

SZÉCHENYI ISTVÁN
EGYETEM

Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar

A határon túli magyarok helyzete

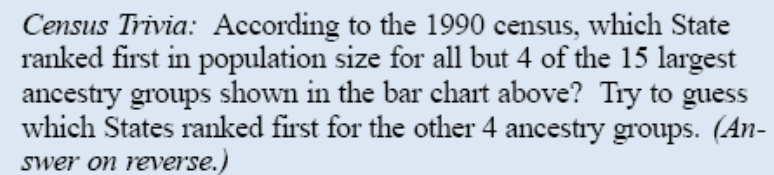
2007/08. tanév, 2. félév
Mai magyar társadalom II.

Páthy Ádám

Népesség

- Románia: 1 450 000 – 2 000 000
- Szlovákia: 520 000 – 700 000
- Szerbia: 290 000 – 350 000
- Izrael: 200 000 – 250 000
- USA: 170 000 – 600 000
- Ukrajna: 160 000 – 200 000
- Németország: 120 000 – 140 000
- Kanada: 100 000 – 270 000
- Ausztria: 40 000 – 45 000
- Horvátország: 17 000 – 25 000
- Csehország: 15 000 – 20 000
- Szlovénia: 6 500 – 10 000
- Európa többi része: 120 000 – 140 000
- Ausztrália: 65 000 – 70 000
- Dél-Amerika: 40 000 – 60 000
- Ázsia: 30 000 – 35 000
- Afrika: 10 000 – 15 000

Magyarok a Kárpát-medencében

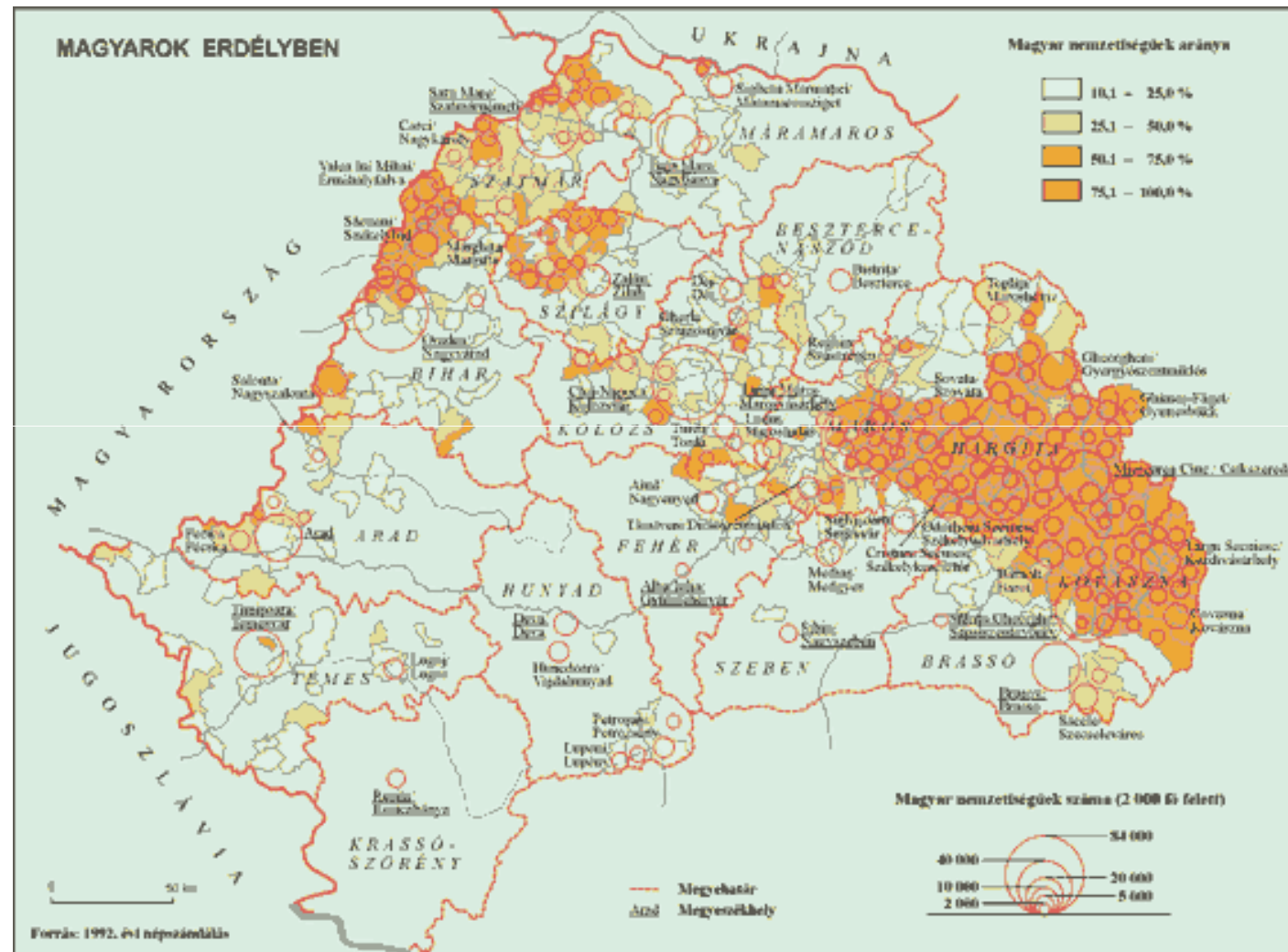

Románia

- A legnagyobb létszámú magyar közösség
- A II. világháborút követően jobb helyzet, mint a többi szomszédos országban
- Területi autonómia: MAT, MMAT 1952-1968
- Szisztematizáció és homogenizáció: nagy mértékben érinti a magyarlakta területeket
- Feszült magyar-román viszony az 1980-as években
- Jelentős szerep az 1989-es forradalomban
- 1990: „fekete március”, Marosvásárhely
- Jelentős kivándorlási hullám, az erdélyi magyarság száma csökken
- Politikai képviselő: RMDSZ
- Autonómiatörekvések: Székelyföld
- Moldvai csángók: vita az eredetről és a kisebbségi jogokról

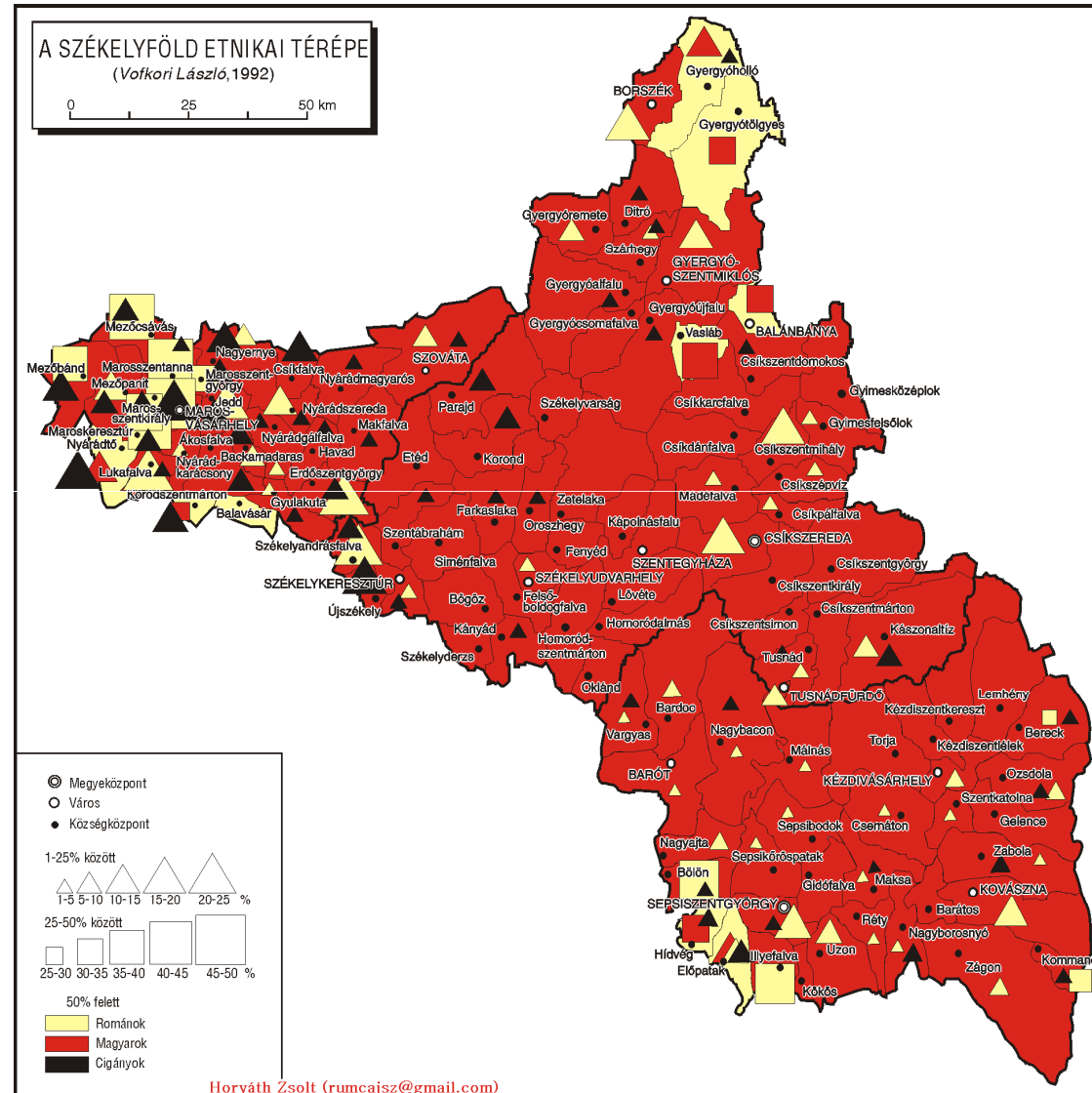

Magyarok Erdélyben

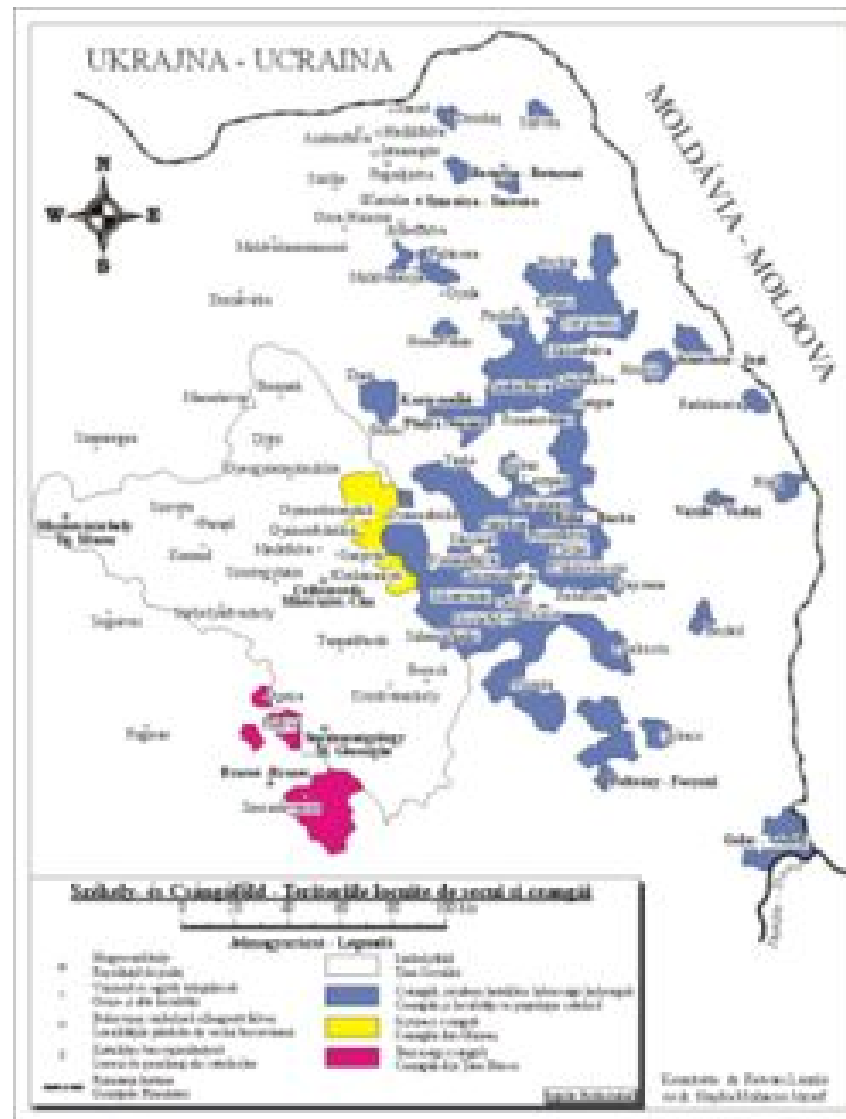

A Székelyföld etnikai viszonyai

A moldvai csángók

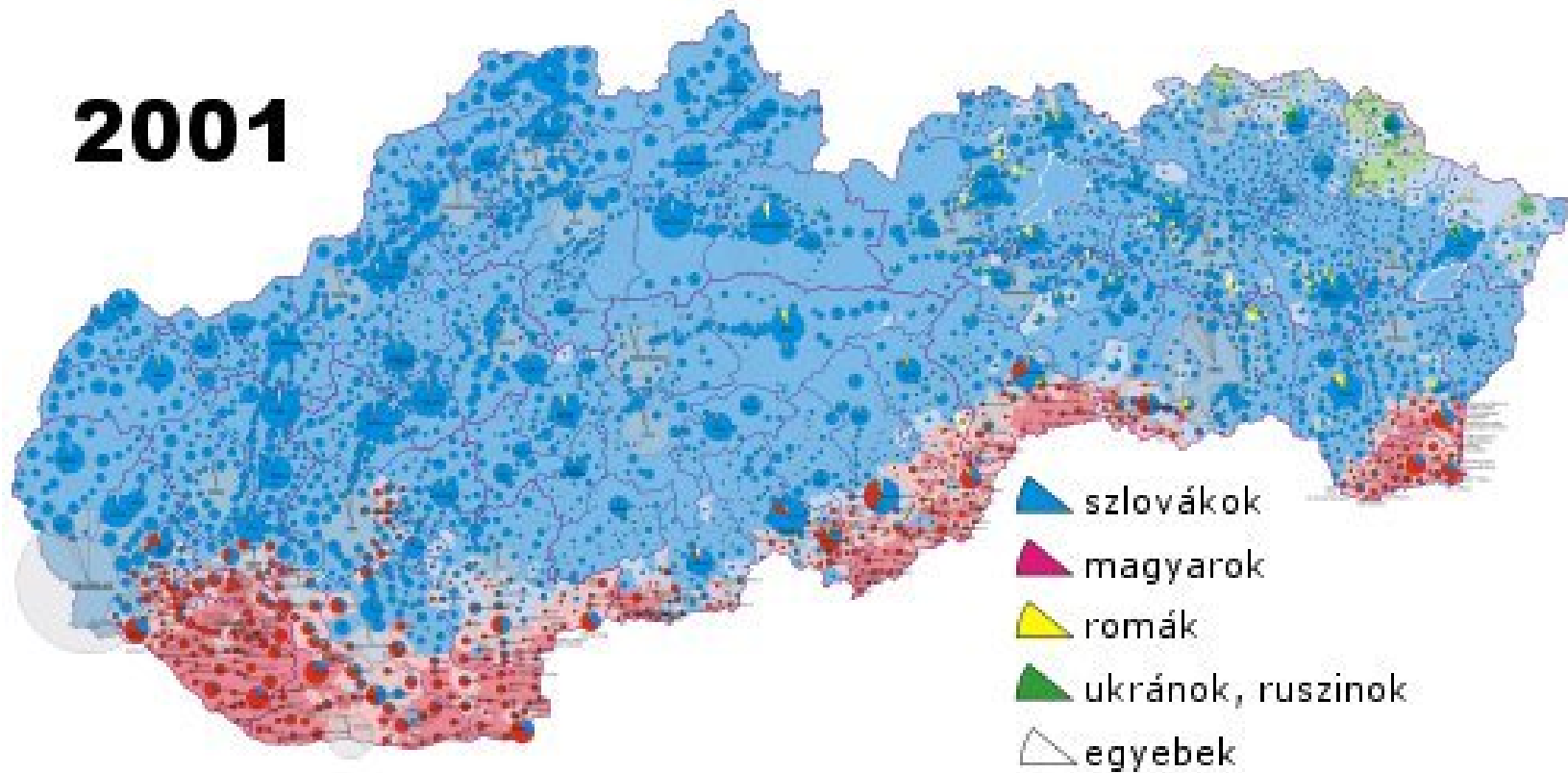
Szlovákia

- Lakosságcsere és kitelepítések a II. világháború után
- Magyar részvétel az 1968-as bevonulásban
- Csehszlovákia szétválása után: közigazgatási reformok, a kollektív kisebbségi jogok egy része hiányzik
- A magyarok lélekszámának csökkenése, a nyelvhatár folyamatos délre tolódása
- Fő konfliktus a rendszerváltás után: vízlépcső, Duna
- Jelenleg: Benes-dekrétumok
- Több esetben is nyíltan magyarellenessé politikai erők a szlovák kormányban
- Politikai képviselő: MKP
- Autonómiatörekvések: kezdeti stádium

Magyarok Szlovákiában

2001

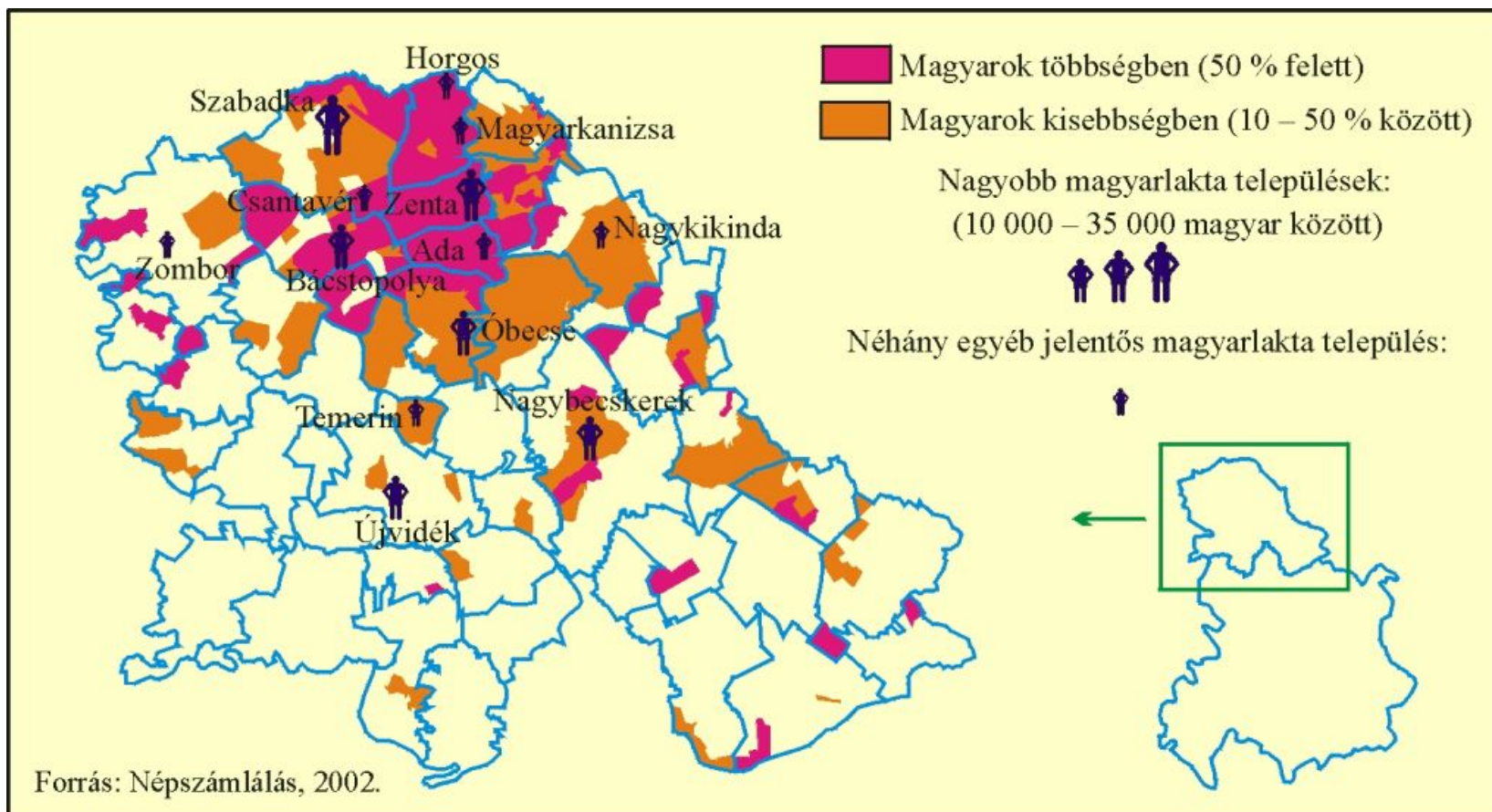

Szerbia

- Vajdaság, többségi helyzet Észak-Bácskában
- A II. világháborút követően megtorlás mintegy 50 000 áldozattal, elvándorlás
- Autonóm státusz 1989-ig
- Szerb-horvát háború: vajdasági magyarok besorozása
- Krajina, boszniai és koszovói szerb menekültek – az etnikai arányok megváltozása
- Magyarellenes akciók sok esetben tisztázatlan háttérrel
- Koszovó függetlensége: új helyzet és veszélyek
- Politikai képviselet: több magyar szervezet, esetleges részvétel a kormányban

Magyarok Szerbiában

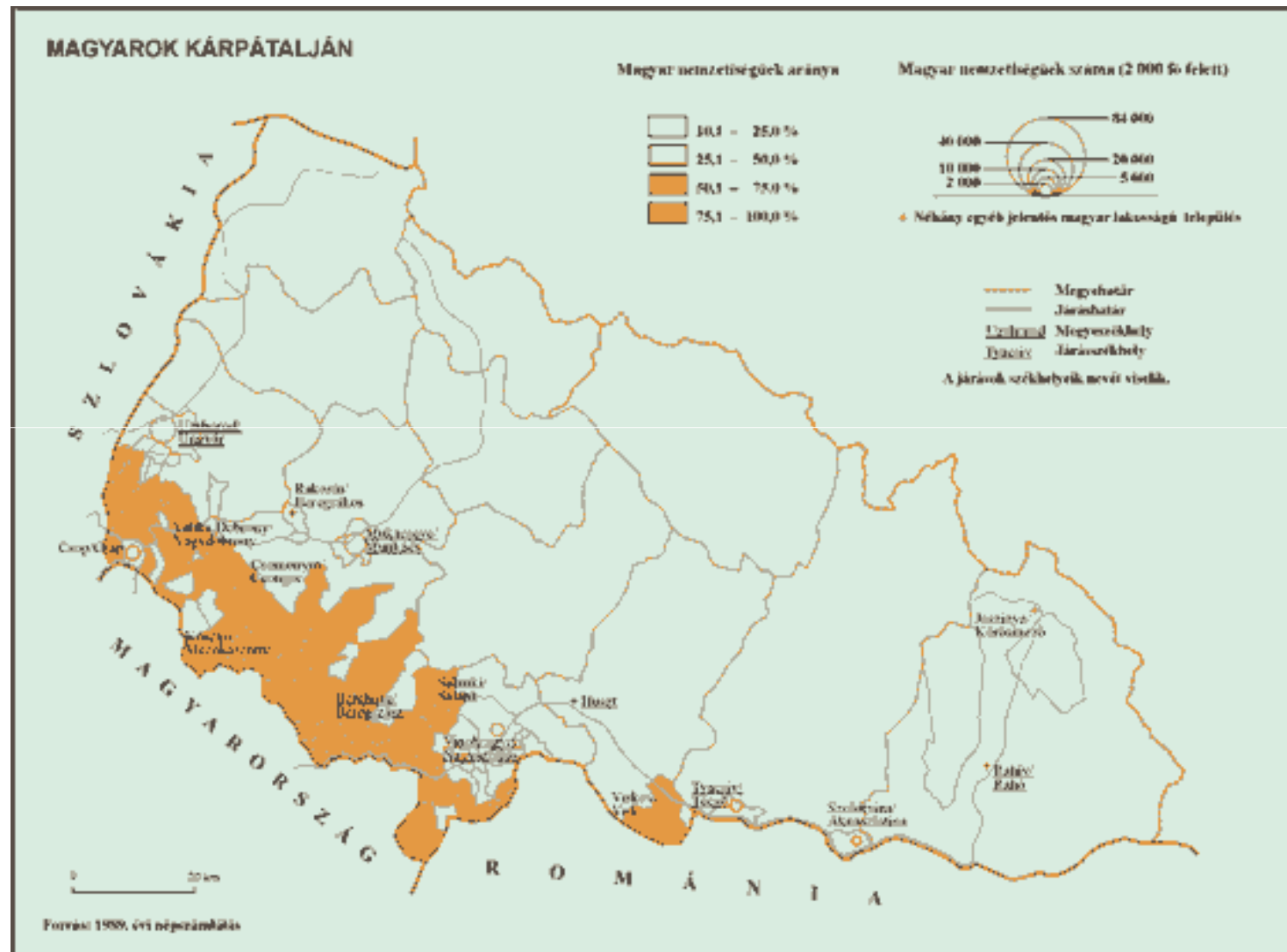

Ukrajna

- A legkedvezőtlenebb gazdasági helyzetű magyar közösség
- A II. világháborút követően deportálások
- Jelentős elvándorlás 1989 után
- 1991: magyar-ukrán államszerződés
- Aktív nemzetiségi kulturális tevékenység, Beregszász központtal
- Politikai képviselet: KMKSZ (nemzetiségi parlamenti képviselő)

Magyarok Ukrajnában

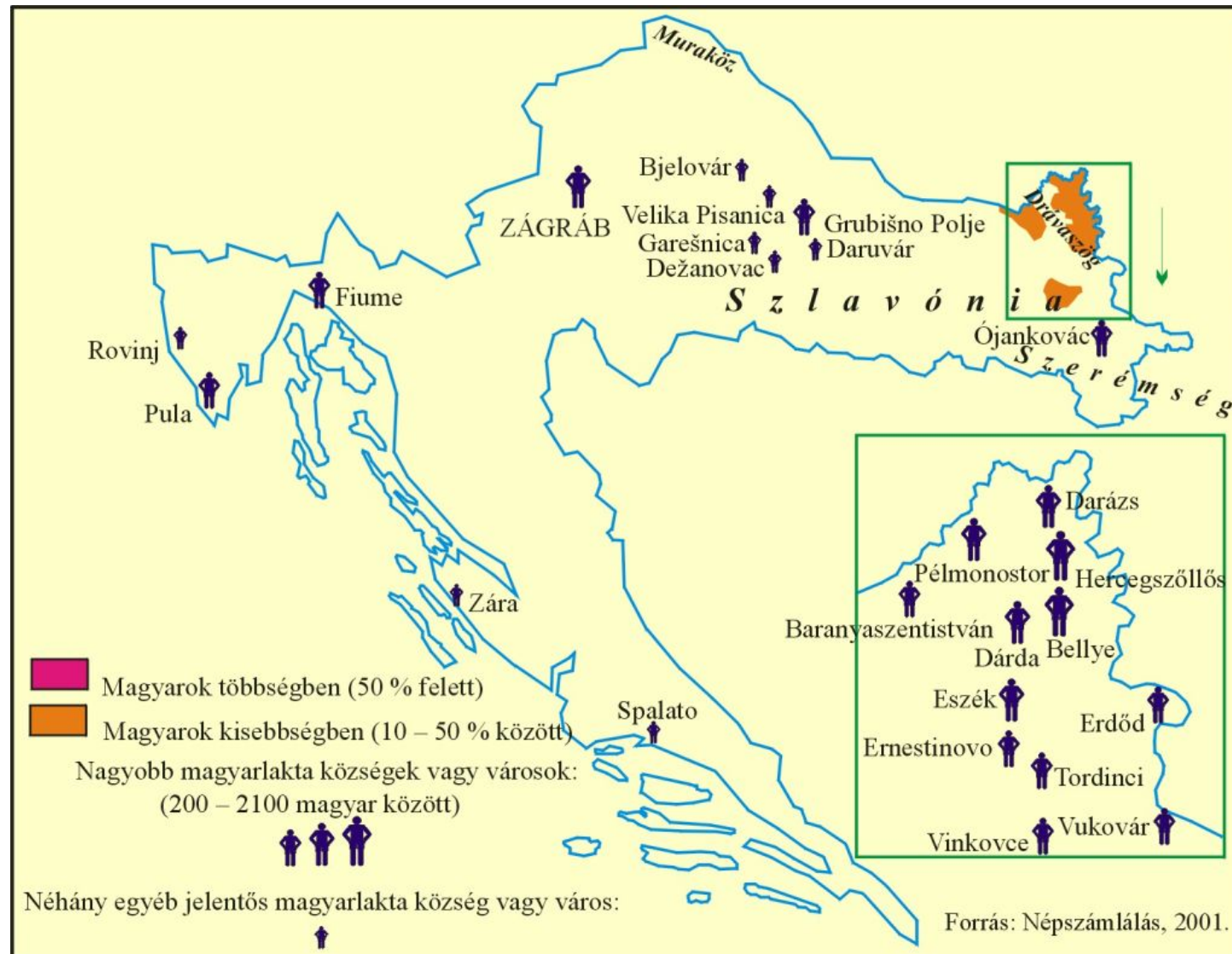

Egyéb közösségek a Kárpát medencében

- Horvátország: kis lélekszámú magyar közösség, elsősorban Kelet-Szlavóniában
- Szerb-horvát háború: a térség a háború végéig szerb megszállás alatt
- Politikai képviselet: nemzetiségi parlamenti képviselő
- Szlovénia: Lendva és a Prekmurje néhány kisebb települése magyar többségű
- Politikai képviselet: nemzetiségi parlamenti képviselő
- Ausztria: két magyar többségű burgenlandi település, de az ausztriai magyarság többsége Bécsben él

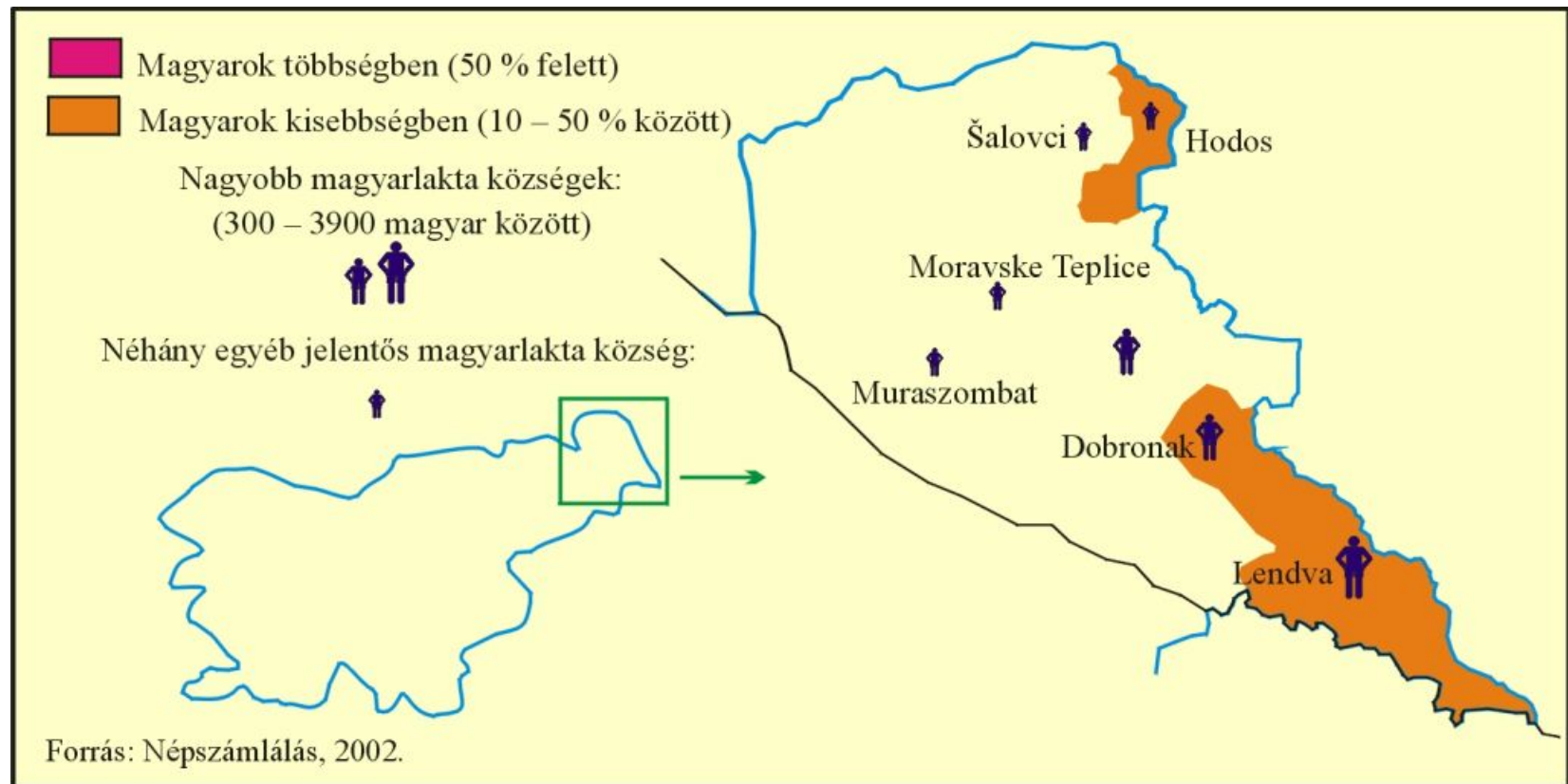

Magyarok Horvátországban

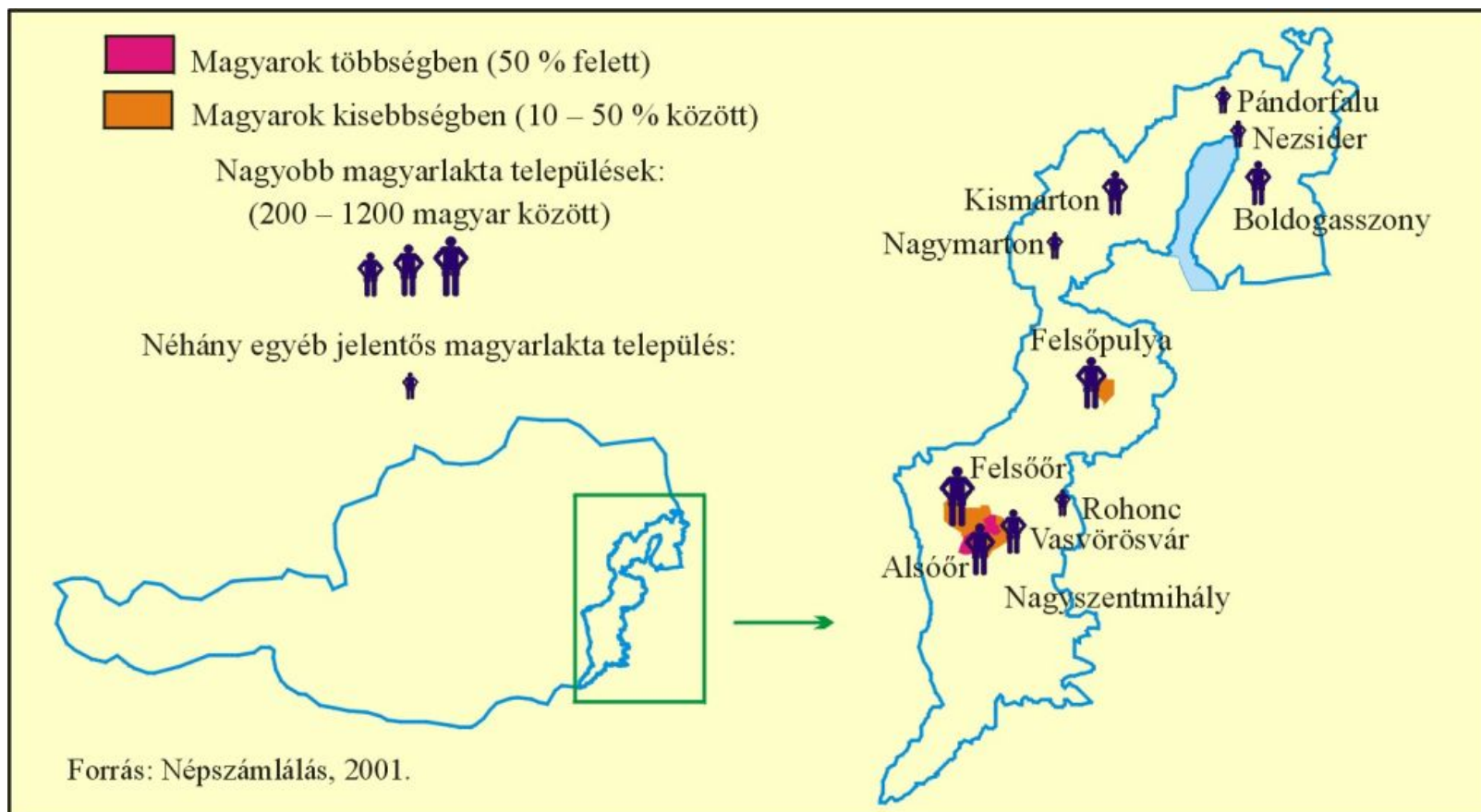

Magyarok Szlovéniában

Magyarok Ausztriában

A határon túli magyarság a magyarországi közéletben

- Erősen átpolitizált vélemények, a határon túli magyarság a belpolitikai konfliktusok eszközévé válhat
- Elégséges, de nem minden esetben jól működő intézményrendszer
- Sok esetben átláthatatlan támogatási rendszerek
- 2004. december 5.: népszavazás a kettős állampolgárságról
- Meglévő kedvezmények a státusztörvény alapján
- Külpolitikai konfliktusok a határon túli magyarsággal kapcsolatban